

# Vláda doposud splnila 10 ze 75 ekologických bodů programového prohlášení. Na dotažení ji zbývá rok.

20.11.2024 - | Hnutí DUHA

**Vládní koalice ODS, STAN, KDU-ČSL a TOP 09 (a donedávna i Pirátů) zcela dokončila zatím jen 10 ze 75 hlavních úkolů Programového prohlášení, které se vztahují k životnímu prostředí a ochraně zvířat. Dalších 45 splnila částečně, 20 není splněno vůbec. Ukázala to analýza [1], kterou zpracovali expertky a experti ekologických organizací sdružených v asociaci Zelený kruh. Organizace zároveň předkládají návrhy, jak by měla vláda postupovat, aby Programové prohlášení zcela naplnila. Během posledního roku, který před sebou má, toho lze dosáhnout.**

Za nejzásadnější kroky vlády k naplnění programového prohlášení ve zbývajícím posledním roce považují ekologické organizace:

- Řešení problémů s obnovou lesů, tedy prosazení novely zákona o myslivosti ve znění navrženém Ministerstvem zemědělství, které má podporu vlastníků půdy, zemědělců, lesníků i ochranářů.
- Schválení novely zákona o ochraně přírody a krajiny, která přináší zlepšení v oblasti péče o dřeviny rostoucí mimo les a po více jak 20 letech otevírá cestu pro nový národní park. Ekologické organizace zároveň upozorňují, že v novele hrozí oslabení ochrany druhů rostlin a živočichů.
- Zajištění dostatku finančních zdrojů pro implementaci Národního plánu obnovy přírody, který představuje významnou příležitost pro zlepšení stavu životního prostředí. Jednou z možností je identifikace škodlivých dotací a změnit přístup k rekultivaci lomů, a využití prostředků z rekultivačních fondů. Spolupráce s občanskými spolky a nevládními organizacemi bude při realizaci plánu zásadní, protože jejich místní znalosti a aktivity mohou výrazně přispět k úspěchu celého procesu.
- Dotažení novelizace zákona o ekologické újmě a prosazovat přísnější limity pro nové toxické látky v podzemních a odpadních vodách a podpořit zásadu znečišťovatel platí.
- Prosazení zákona o zálohování nápojových plechovek a plastových lahví, který v současnosti čelí odpadářské lobbey, vláda již schválila. Nyní musí být prosazena v Parlamentu.
- Schválení Národního klimaticko-energetického plánu a Politiky ochrany klimatu v ČR, které se vláda zavázala zhotovit již do konce roku 2023 a které stanovují nové cíle pro obnovitelné zdroje, úspory energie a snižování emisí skleníkových plynů do roku 2030 a 2050. Ekologické organizace zároveň žádají zvýšení cíle pro OZE na 33 % v roce 2030 a ukotvení cíle klimatické neutrality ČR v roce 2050.
- Dotáhnutí novely energetického zákona zakotvující akumulaci a chytré řízení spotřeby (lex OZE 3), která dále pomůže efektivnímu využívání obnovitelných zdrojů a nižším účtům za elektřinu. A dále prosazení zákona o urychlení využívání OZE tak, aby probíhalo rychlé a nekomplikované povolování větrných elektráren.
- Předložení revize Akčního plánu vládě a výsledků plánu z let 2020 - 2023 pro potírání nelegálního

obchodu s ohroženými druhy živočichů a rostlin.

**Petra Kolínská, ředitelka Zeleného kruhu, říká:**

*“Vláda se jednoznačně přihlásila k záměru rozšířit plochy zvláště chráněných území, a konkrétně k vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. Nestačí přitom novelu zákona o ochraně přírody a krajiny předložit do parlamentu, ale také tam návrh obhájit. Vyhlášením národního parku se nebude plnit jen programové prohlášení vlády, ale především dojde k účinné ochraně a posílení biodiverzity. K tomu se Česká republika zavázala v rámci mezinárodních úmluv.”*

**Sarah Ožanová, koordinátorka projektů Arniky v oblasti nakládání s odpady, říká:**

*“Například schválení systému zálohování je pro Českou republiku klíčové, pokud to myslíme s ochranou životního prostředí vážně. Motivuje spotřebitele, aby nápojové obaly vraceli, a tím výrazně zvyšuje míru třídění a recyklace. Místo toho, aby tyto cenné materiály skončily na skládkách nebo ve spalovnách, mohou se znovu využít. Ve státech, kde zálohování funguje, vidíme méně odpadu v přírodě a výrazné zvýšení recyklace materiálů, takže máme jasný důkaz, že to jde a že to přináší výsledky. A co je neméně důležité, zvýšením míry recyklace plastového odpadu bychom přispěli k naplnění recyklačních cílů a dalších cirkulárních závazků Česka.”*

**Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA, říká:**

*“Vláda předložila tři (a dvě již prosadila) novely energetického zákona, které pomohou rozvoji obnovitelných zdrojů, což velmi vítáme. Slíbila však také vytvořit novou energetickou a klimatickou koncepci do konce roku 2023. Pomalu se blíží konec roku 2024 a strategické dokumenty jako Národní klimaticko-energetický plán či Politika ochrany klimatu stále nejsou schváleny. Přitom průmysl, obce i domácnosti potřebují vědět, zda cíle a plánovaná opatření platí. Jedním z klíčových opatření je zákon na zrychlení povolování a výstavby větrných elektráren v souladu s ochranou přírody a vláda má nejvyšší čas předložit jej do Parlamentu.”*

**Karolína Zapotilová, advokační pracovnice organizace Svoboda zvířat, říká:**

*“Ačkoliv se současná vláda ve svém programovém prohlášení zavázala k prosazování opatření k omezení nelegálního zabíjení zvířat a k omezení nezákonného obchodu s nimi, tento závazek splnila pouze částečně. Doposud stále totiž nebyla např. předložena revize Akčního plánu pro potírání nelegálního obchodu s ohroženými druhy živočichů a rostlin, ani výsledky tohoto akčního plánu za léta 2020-2023. Zhodnocení výsledků akčního plánu je bezesporu nezbytné pro zmapování toho, zda přijatá opatření v uvedeném období přinesla kýžené výsledky či nikoliv. Současně platí, že bez revize stávajícího akčního plánu není možné přizpůsobit strategii aktuální situaci v oblasti nelegálního zabíjení zvířat a nezákonného obchodu s nimi.”*

**Kontakty:**

Petra Kolínská, ředitelka Zeleného kruhu,  
tel.: 776 552 022, e-mail: [petra.kolinska@zelenykruh.cz](mailto:petra.kolinska@zelenykruh.cz)

Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA,  
tel.: 723 559 495, e-mail: [jiri.kozelouh@hnutiduha.cz](mailto:jiri.kozelouh@hnutiduha.cz)

Eva Pernicová, tisková mluvčí Hnutí DUHA

tel.: 734 770 020, e-mail: [eva.pernicova@hnutiduha.cz](mailto:eva.pernicova@hnutiduha.cz)

Luboš Pavlovič, tiskový mluvčí Arniky

tel: 606 727 942 email: lubos.pavlovic@arnika.org

Zdroje:

[1] Analýza plnění vládního prohlášení v oblasti životního prostředí – 11/2024

<https://hnutiduha.cz/aktualne/vlada-doposud-splnila-10-ze-75-ekologickych-bodu-programoveho-prohlase-ni-na-dotazeni-ji>